

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-12-09
Besvaras senast
2025-12-17 kl. 12.00

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:296 Bristande rättssäkerhet i Rwanda

Den 19 juni 2025 greps den rwandiska oppositionsledaren Victoire Ingabire Umuhoza, ordförande för partiet Development and Liberty for All (DALFA-Umurinzi). I samband med hennes kandidatur i presidentvalet 2010 dömdes hon till 15 års fängelse för terrorism och för att hota nationell säkerhet. Hon avtjänade åtta år i fängelse innan hon frigavs villkorligt och vid gripandet i juni i år hade hon bara månader kvar av det villkorliga straffet. Enligt människorättsorganisationer finns starka skäl att betrakta rättsprocesserna mot henne som politiskt motiverade. Både Amnesty International och Human Right Watch har krävt att Ingabire Umuhoza friges och att hennes yttrande- och organisationsfrihet respekteras.

Fallet Ingabire Umuhoza är ett exempel på de bredare demokratiska bristerna i Rwanda. Oppositionella politiker, journalister och aktivister utsätts återkommande för repressalier. Rwanda ligger på plats 146 i Reportrar utan gränsers pressfrihetsindex och kritiseras återkommande för politiskt motiverade gripanden. Det har också avslöjats att landet använder det israeliska övervakningssystemet Pegasus för att kontrollera aktivister, journalister och politiker. Bland annat har Sveriges ambassad i Kongo-Kinshasa varit måltavla.

Olle Thorell har tidigare uppmärksammat utrikesministern på Ingabire Umuhoza. I svaret på den skriftliga frågan 2025/26:240, Den demokratiska utvecklingen i Rwanda, skriver utrikesministern att UD följer utvecklingen i Rwanda nära och löpande. Det är bra, men den fortsatt allvarliga bristen på demokrati och rättssäkerhet i Rwanda kräver mer omfattande åtgärder från omvärlden. Sedan svaret lämnades har anhängare dessutom fått kännedom om hur fängelsepersonal hindrar Ingabire Umuhoza från att utöva sina rättigheter genom att konfiskera hennes juridiska dokument.

Sveriges femåriga strategi för utvecklingssamarbete med Rwanda för perioden 2020–2024 förlängdes till den 31 oktober 2025. Enligt uppgifter från regeringen är en ny strategi under bearbetning.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa följande:

Kommer ministern att säkerställa att den nya strategin för utvecklingssamarbete med Rwanda tydligt adresserar landets demokratiska brister och stärker möjligheterna för oppositionella, journalister och aktivister att verka fritt?

.....

Håkan Svenneling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch